

Kursplan

Fakulteten för konst och humaniora

Institutionen för kulturvetenskaper

1RK150 Religionsvetenskap, fortsättningskurs II, 30 högskolepoäng

Religious studies, continuation course II, 30 credits

Huvudområde

Religionsvetenskap

Ämnesgrupp

Religionsvetenskap

Nivå

Grundnivå

Fördjupning

G1F

Fastställande

Fastställd 2009-08-13

Senast reviderad 2013-10-28 av Fakulteten för konst och humaniora. Rev.av examinationsformer och litteratur.

Kursplanen gäller från och med vårterminen 2014

Förkunskaper

Grundläggande behörighet samt Religionsvetenskap 30 hp eller motsvarande.

Mål

Förväntade studieresultat för kursen som helhet

Efter avslutad kurs ska den studerande kunna:

- tillämpa grundläggande metoder för vetenskapligt studium av auktoritativa religiösa texter;
- redogöra för några psykologiska, sociologiska och antropologiska teorier och metoder tillämpbara inom det religionsvetenskapliga fältet;
- diskutera religioners skiftande förutsättningar och uttryck i relation till olika sociala, kulturella och politiska sammanhang;
- med en viss grad av självständighet producera ett mindre skriftligt arbete;
- med tydlig hänvisning till olika moralfilosofiska och religiösa etiska traditioner analysera konkreta moraliska problem;
- kritiskt analysera aktuella religiösa och icke-religiösa livsåskådningsströmningar.

Förväntade studieresultat efter delkurs 1, *Religiösa upplevelser och uttryck*

Efter avslutad delkurs ska den studerande kunna:

- identifiera religionspsykologiska problemområden;
- med viss säkerhet tillämpa några religionspsykologiska teorier och grundläggande begrepp;

- diskutera sätt på vilka människors religiösa upplevelser och övertygelser kan ta sig estetiska uttryck i till exempel konst och musik, med särskild hänsyn till bruk av olika medier;
- självständigt utföra en enklare religionsvetenskaplig analys av estetiska uttryck från religiösa sammanhang.

Förväntade studieresultat efter delkurs 2, *Religiösa ord och institutioner*

Efter avslutad delkurs ska den studerande kunna:

- översiktligt redogöra för några religiösa texters tillkomstshistoria, med hänsyn tagen till religiösa institutioners betydelse för fornamnet och förmedlandet av traditionerna;
- redogöra för olika roller som texter kan spela i religiösa sammanhang, och härvidlag särskilt beakta relationen mellan muntliga och skriftliga texter;
- identifiera och diskutera tolkningsproblem i relation till religiösa texters historiska, kulturella och litterära sammanhang;
- tillämpa texttolkning på religiös text, med beaktande av såväl källkritiska som förmkritiska aspekter.

Förväntade studieresultat efter delkurs 3, *Religiösa handlingar och gemenskaper*

Efter avslutad delkurs ska den studerande kunna:

- redogöra för några sociologiska och antropologiska teorier och metoder tillämpbara inom det religionsvetenskapliga fältet;
- problematisera grundläggande religionsvetenskapliga begrepp med relevans för religion som socialt och etniskt fenomen;
- analysera religiösa fenomen med hjälp av grundläggande genusvetenskaplig metodik;
- diskutera frågor om representativitet och tillförlitlighet i relation till kvantitativa och kvalitativa religionsvetenskapliga studier.

Förväntade studieresultat efter delkurs 4, *Etik och livsåskådningsanalys*

Efter avslutad delkurs ska den studerande kunna:

- redogöra för några etablerade moralfilosofiska traditioner;
- tillämpa filosofisk analys på konkreta och aktuella moraliska problem, med särskild hänsyn tagen till relationen mellan förändringar i moraluppfattningar och samhällsförändringar;
- jämföra hur moralregler och etiska system uttrycks och rättfärdigas inom olika religiösa traditioner;
- tillämpa argumentationsanalys på teologiska och filosofiska svar på centrala existentiella frågor inom religioner och icke-religiösa livsåskådnings;
- identifiera och analysera hur ett etiskt problem behandlas inom minst två religiösa traditioner, med särskilt beaktande av mångfald och förändring över tid.

Förväntade studieresultat efter delkurs 5, *Uppsats*

Efter avslutad kurs ska den studerande *med ett visst mått av självständighet* kunna:

- formulera ett avgränsat religionsvetenskapligt problem;
- samla in, genomlysa, kritiskt granska, sammanställa och på ett struktur-, formalia- och layoutmässigt korrekt sätt skriftligen redovisa material;
- demonstrera grundläggande färdighet i att hantera modern informationsteknologi och grundläggande kännedom om vid universitetet tillgängliga resurser i detta avseende;
- muntligen presentera resultatet av arbetet inför andra.

Innehåll

Kursen är en fortsättningskurs vilken inleds med tre teoretiska och komparativa delkurser som bygger vidare på empiriska kunskaper från 1-30. Därefter studeras etiska och livsåskådningsmässiga frågeställningar. Slutligen följer en mindre uppsats. Obligatoriska moment anvisas av lärare

Delkurs 1 Religiösa upplevelser och uttryck 5 högskolepoäng

I denna delkurs analyseras religiösa uttryck med betoning på konstnärliga uttryck. Frågor om hur religiösa föreställningar medieras tas upp liksom frågor om hur mediet påverkar innehållet. Delkursen fokuserar dessutom på individens religiösa erfarenhet och dess relation till historiska, biografiska och kognitiva villkor. Metoder och teorier för att analysera och förklara konstnärliga uttryck och religiösa erfarenheter berörs. Vid seminarier under delkursen ska studenten tränas i att analysera religiösa estetiska uttryck. Seminariedeltagande är obligatoriskt.

Delkurs 2 Religiösa ord och institutioner 5 högskolepoäng

I denna delkurs analyseras religiösa ord, berättelser och andra muntliga och skriftliga språkliga uttryck. De institutionella villkoren för de religiösa uttrycken granskas och frågor om de religiösa experternas roll, om kanonisering, redaktionellt arbete och exkommunicering tas upp. Metoder och teorier för att analysera och förklara språkliga uttryck och religiösa institutioner presenteras. Ett urval av dessa metoder och teorier ska tillämpas vid seminarier under kursen. Seminariedeltagande är obligatoriskt.

Delkurs 3 Religiösa handlingar och gemenskaper 5 högskolepoäng

Delkursen behandlar religion som rituell och kollektivt fenomen. Religiösa handlingar, ritualer, analyseras utifrån antropologiska och sociologiska teorier. Skiftande former för religiös gemenskap analyseras med hjälp av sociologiska teorier. Metoder för datainsamling som till exempel "deltagande observation" diskuteras. Delkursen berör samtidigt frågor om genus, etnicitet och modernitet. Vid seminarierna ska studenterna bland annat träna sig i att identifiera specifika problemområden relaterade till val av metoder i studiet av religion som ett samhälleligt fenomen. Seminariedeltagande är obligatoriskt.

Delkurs 4 Etik och livsåskådningsanalys 7,5 högskolepoäng

I denna delkurs behandlas metoder för att analysera etiska resonemang, religiösa etiska system, teologisk och livsåskådningsmässig argumentation. Frågor om hur moralregler legitimeras och artikuleras symboliskt och rituellt tas upp, liksom frågor om hur moralen förhåller sig till det omgivande samhället. Delkursen hämtar exempel från världsreligionerna med tonvikt på dagens moderna samhälle. Vidare tränas studenterna i att analysera framförallt nutida systematiska teologiska och filosofiska livsåskådningsformuleringar, med särskilt fokus på hur grundläggande existentiella frågor behandlas. Seminarier involverar praktisk tillämpning av analysmetoder på etiska och livsåskådningsmässiga diskussioner inom religiösa traditioner, med särskild hänsyn tagen till mångfald och förändring över tid. Seminariedeltagande är obligatoriskt.

Delkurs 5 Självständigt arbete 7,5 högskolepoäng

Delkursen innehåller träning under handledning i kritisk och analytisk läsning, i att formulera ett vetenskapligt problem, i att söka relevant litteratur inom ämnesområdet, samt i att författa en uppsats. I delkursen ingår också att granska och opponera på en framlagd uppsats.

Undervisningsformer

Undervisningen sker i form av föreläsningar, gruppövningar och seminarier. Skriftliga och/eller muntliga uppgifter samt studiebesök ingår. Även övningar via lärplattform förekommer. Uppsatsen genomförs under handledning, enskilt och i grupp.

Examinationsformer

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd.

För väl godkänt på hela kursen krävs väl godkänt på minst 22,5 hp.

Examinationsformer

Delkurs 1 examineras genom:

- Salstentamen eller hemtentamen
  - Deltagande i seminarier
  - Inlägg på av läraren angivna teman i diskussionsforum på kursens lärplattform.
- Inläggen betygsätts.

Delkurs 2 examineras genom

- Salstentamen eller hemtentamen
  - Deltagande vid seminarier
  - Interpretationsuppgift
  - Inlägg på av läraren angivna teman i diskussionsforum på kursens lärplattform.
- Inläggen betygsätts.

Delkurs 3 examineras genom

- Salstentamen eller hemtentamen
  - Deltagande vid seminarier
  - Inlägg på av läraren angivna teman i diskussionsforum på kursens lärplattform.
- Inläggen betygsätts

Delkurs 4 examineras genom

- Salstentamen eller hemtentamen
  - Deltagande vid seminarier
  - Problemorierad inlämningsuppgift
  - Inlägg på av läraren angivna teman i diskussionsforum på kursens lärplattform.
- Inläggen betygsätts

Delkurs 5 examineras genom

- En uppsats
- En muntlig presentation av resultatet av arbetet

För samtliga delkurser gäller att frånvaro från seminarier måste kompletteras skriftligt.

Kursvärdering

Efter avslutad kurs genomförs en kursutvärdering som sammanställs och återkopplas till studenterna samt arkiveras enligt institutionens bestämmelser.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Litteraturförteckning Delkurs 1 - Religiösa upplevelser och uttryck 5 hp

Obligatorisk litteratur

Geels, Antoon & Wikström, Owe *Den religiösa människan. Psykologiska perspektiv. En introduktion till religionspsykologin*, Natur & Kultur (i urval 250 s). Senaste upplagan.

Hammer, Olov & Sørensen, Jesper *Religion i människors medvetanden och samhällen*, Studentlitteratur. Senaste upplagan (i urval 80s).

Morgan, David *The sacred gaze: religious visual culture in theory and practice*, University of California Press. 318s. Senaste upplagan.

Artiklar och stencilmaterial, ca 150s.

Litteraturförteckning Delkurs 2 - Religiösa ord och institutioner 5 hp

Obligatorisk litteratur

Cook, Michael *The Koran. A very short introduction*. 176 s. Senaste upplagan

Gilhus, Ingvald Saelid & Mikaelsson, Lisbeth *Nya perspektiv på religion*. Natur & Kultur. 180 s. Senaste upplagan (Kap. 1-6)

Hayes, John & Carl Holladay *Biblical Exegesis. A beginner's handbook*. Westminster John Knox Press. Senaste upplagan (i urval ca 150s)

Riches, John. *The Bible. A very short introduction*. Oxford Univ. Press. 160 s. Senaste upplagan.

Relevanta utdrag ur religiösa urkunder anvisas av lärare, bland annat ur Internet Sacred Text Archive (www.sacred-texts.com/). Ca 50 s.

Litteraturförteckning Delkurs 3 - Religiösa handlingar och gemenskaper 5 hp

Obligatorisk litteratur

Furseth, Inger & Pål Repstad *Religionssociologi*. Liber. 308 s. Senaste upplagan.

Gilhus, Ingvald Saelid & Mikaelsson, Lisbeth *Nya perspektiv på religion*. Natur & Kultur. Senaste upplagan (i urval ca 60s).

Hammer, Olov & Sørensen, Jesper *Religion i människors medvetanden och i samhällen*, Studentlitteratur. Senaste upplagan (i urval 50s).

Sky, Jeanette *Genus och religion*. Natur och kultur. 213s. Senaste upplagan.

Artiklar och stencilmaterial ca 150 s.

Litteraturförteckning Delkurs 4 - Etik och livsåskådningsanalys 7,5 hp

Obligatorisk litteratur

Anderberg, Thomas *Guds moral. En essä om lidandets och ondskans problem*. Nya Doxa. 143 s. Senaste upplagan.

Baggini, Julian *What's it all about?: Philosophy and the meaning of life*. Granta, 215 s. Senaste upplagan

Berkhof, Hendrikus *Introduction to the Study of Dogmatics*. Eerdmans, 114 s. Senaste upplagan.

Bråkenhielm, Carl Reinhold *Verklighetsbilder*. Nya Doxa. Senaste upplagan (i urval ca 200 s)

Jonsson, Ulf (2008) *Med tanke på Gud: en introduktion till religionsfilosofin*. 2., omarb. uppl. Skellefteå: Artos

Morgan, Peggy *Ethical issues in six religious traditions*. Edinburg University Press. Senaste upplagan (i urval ca 200 s).

Rachels, James & Rachels, Stuart (2010) *Rätt och fel: introduktion till moralfilosofi*. 2. uppl. Lund: Studentlitteratur

Artiklar och stencilmaterial

Litteraturförteckning Delkurs 5 - Självständigt arbete 7,5 hp

Rekommenderad litteratur

Rienecker, Lotte & Stray Jørgensen, Peter, *Att skriva en bra uppsats*. Liber. 416s. Senaste upplagan.

Svenska skrivregler (utgivna av Svenska språknämnden). Liber. 220 s. Senaste upplagan.